

Hbo-master
Master Leren en Innoveren
Aeres Hogeschool

Verslag van een uitgebreide
opleidingsbeoordeling
16 september 2020

Gouda
13 november 2020
Edukos Advies

Colofon

Instelling en opleiding

Aeres Hogeschool Wageningen
Mansholtlaan 18, Wageningen
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg: niet van toepassing

Opleiding: hbo-master Master Leren en Innoveren

Locatie: Wageningen

Variant: Deeltijd

Croho-nummer: 44135

Visitatiepanel

Prof. dr. P.J. den Brok, voorzitter

Dr. F.P. Geijssel, deskundige

Drs. M. Brandenburg, deskundige

D.I. Sniijders Blok, MEd, student-lid

Drs. A.N. Koster, secretaris

Het panel is vooraf voorgelegd aan en akkoord bevonden door de NVAO.

De visitatie is uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van

Edukos Advies

Waterpeper 28

2804 PR Gouda

www.edukos.nl

Inhoudsopgave

Colofon	3
Instelling en opleiding	3
Visitatiecommissie	3
Inhoudsopgave	4
Samenvatting	5
Overzicht beoordeling	7
Inleiding	8
De instelling	8
De opleiding	8
De visitatie	8
Beoogde leerresultaten	9
Programma	11
Oriëntatie	11
Inhoud	12
Leeromgeving	13
Instroom	14
Personeel	16
Voorzieningen en begeleiding	17
Voorzieningen	17
Begeleiding	18
Kwaliteitszorg	20
Toetsing	21
Gerealiseerde leerresultaten	23
Bijlagen	25
Bijlage 1 Visitatiecommissie	26
Bijlage 2 Programma visitatie	27
Bijlage 3 Bestudeerde documenten	28

Samenvatting

Op 16 september 2020 is de hbo-masteropleiding Master Leren en Innoveren van Aeres Hogeschool Wageningen gevisiteerd. Het totaaloordeel van het panel is positief.

Beoogde leerresultaten

De hbo-masteropleiding Master Leren en Innoveren van Aeres Hogeschool Wageningen leidt studenten op tot 'onderzoekende innovators van leren'. De visie van de opleiding is helder geformuleerd en past bij de missie van de Aeres Hogeschool. De opleiding heeft een eigen profiel door aan de zes landelijke competenties een zevende eindkwalificatie 'Kenniscreatie' toe te voegen. De opleiding kan nog meer scherpere en focus aanbrengen in de definitie en uitwerking van deze aanvullende eindkwalificatie. Alle eindkwalificaties zijn vertaald in toetsbare competenties die passen bij het eindniveau. De opleiding streeft er actief naar de eindkwalificaties actueel te houden. Het werkveld kan hierin een nog formelere rol vervullen.

Programma

De opleiding heeft een mooi inhoudelijk gedegen programma neergezet waarin de beroepsgerichte oriëntatie van de opleiding duidelijk zichtbaar is. De vormgeving van het robuuste en uitdagende onderwijsprogramma is goed doordacht en is consistent met de principes van de opleiding: de landelijke eindkwalificaties en de zeven eindkwalificaties zijn adequaat uitgewerkt in zeven inhoudelijke thema's. Er is een substantiële plaats in de opleiding voor de opleidingscommunity en de innovatie-opdracht in de leeromgeving. De verhouding tussen het individu en het collectief kan nog verder geëxpliciteerd worden. Het praktijkgerichte onderzoek is stevig in het programma en de opdrachten verankerd.

De opleiding hanteert passende instroomeisen. De diversiteit van studenten uit verschillende sectoren is groot. Docenten maken in het onderwijs goed gebruik van de meerwaarde die de verschillende achtergronden van de studenten bieden. Het panel ondersteunt de ambitie voor een grotere diversiteit van instroom van studenten uit meerdere sectoren.

Personeel

De opleiding beschikt over voldoende en gekwalificeerd personeel voor het verzorgen van het onderwijs in de masteropleiding. Het team kent een groot aantal gepromoveerde docenten en de betrokkenheid van het personeel op het gebied van onderzoek is groot. Alle docenten hebben ruime werkervaring in het onderwijs. De inhoudelijke expertise van docenten sluit tevens aan bij de diversiteit van de instromende studenten. Het panel ondersteunt de ambitie om bij een verbreding van de instroom, de inhoudelijke expertise van het team nog beter hierbij aan te laten sluiten.

Voorzieningen en begeleiding

De huisvesting en de materiële voorzieningen voor de opleiding zijn meer dan toereikend. Het gebouw sluit bovendien goed aan op het profiel van de Aeres Hogeschool. De opleiding gebruikt twee digitale onderwijsplatforms. De opleiding weet beide systemen impactvol in te zetten. Ook de (digitale) informatievoorziening aan huidige en toekomstige studenten is adequaat.

De opleiding heeft de begeleiding in alle fasen van de opleiding gedegen vormgegeven. Deze past tevens goed bij de didactische visie van de opleiding over kenniscreatie. Ook in de begeleiding krijgt het collectieve perspectief ruime aandacht. De feedback die studenten krijgen is gedegen en erg zorgvuldig.

Kwaliteitszorg

De opleiding beschikt over een systematiek voor kwaliteitszorg die beschreven staat in het kwaliteitshandboek en het Jaarplan Kwaliteitsmanagement. Er is een breed palet aan instrumenten voor handen. De cultuur binnen het team is duidelijk gericht op kwaliteitsverbetering. De uitkomsten van de verschillende evaluaties leiden tot verbeteractiviteiten van goede kwaliteit. De Plan-Do-Check-Act cyclus krijgt hiermee op de juiste wijze vorm. De systematiek kan nog explicieter benoemd worden. Ook kan de terugkoppeling naar studenten nog verder versterkt worden.

Toetsing

De opleiding beschikt over een toetsprogramma dat aansluit bij de toetsvisie van de opleiding en het toetsbeleid van Aeres Hogeschool. De toetsing sluit tevens aan op de zeven beoogde eindkwalificaties, waaronder de toegevoegde eindkwalificatie Kenniscreatie. Bij de indicatoren kan meer variatie gebruikt worden, zodat de ontwikkeling van de student nog breder kan worden beoordeeld. De opleiding treft tot slot goede maatregelen om de kwaliteit van de toetsing te borgen.

Gerealiseerde leerresultaten

Het masterexamen van de opleiding Master Leren en Innoveren is goed opgezet en passend voor het eindniveau. De reikwijdte van het werkveld kan door studenten voldoende worden bereikt, in het onderwijs en daarbuiten. Het panel heeft 15 eindwerken bestudeerd en is onder de indruk van het niveau ervan. Deze is bovengemiddeld ten opzichte van afstudeerwerken van vergelijkbare hbo-masteropleidingen. Sinds kort kent de opleiding niet drie, maar twee judicia toe. Het panel doet de suggestie een manier te vinden studenten beter toe te lichten waarom welk judicium toegekend is.

Afgestudeerden voldoen aan de wensen van het beroepenveld. Het beroepenveld is zeer tevreden over het niveau van de studenten en vindt studenten met name sterk functioneren op het gebied van innovatie.

Aanbevelingen

Met het oog op de toekomst geeft het panel de volgende suggesties ter overweging:

- In het licht van de ambitie om te groeien in studentaantallen, adviseert het panel om de intern heldere profilering ook voor externen toegankelijker te maken. Studenten en werkveld kunnen en willen daar goed bij helpen;
- Het panel adviseert de externe blik van betrokkenen buiten de opleiding beter te benutten. Op deze wijze kan ook de student beter functioneren als verbindende factor;
- Het panel ziet dat de kwaliteitszorg in de opleiding leunt op veel informele contacten. Dit is zowel een kracht als een gevaar. Voor de volgende visitatie adviseert het panel de kwaliteitszorgcyclus nog explicieter te sluiten door studenten en het werkveld nog explicieter bij de kwaliteitszorg te betrekken en de evaluatieresultaten ook aan hen terug te koppelen;
- De criteria voor de verschillende judicia voor het eindwerk zijn intern helder. Voor buitenstaanders lijkt dit minder het geval. Tevens is de cum laude-regeling nagenoeg geheel gebaseerd op de eindwerken van de opleiding. Het panel adviseert dan ook ervoor te zorgen dat de criteria voor de verschillende judicia van tevoren voor studenten goed duidelijk zijn, zodat zij hier ook naartoe kunnen werken;
- Het panel adviseert de stevigheid van het externe lid van de examencommissie beter te benutten voor het ophalen van kritiek.

Alle standaarden van het NVAO-kader zijn positief beoordeeld. Op die grond geeft het visitatiepanel een positief advies voor de accreditatie van de hbo-masteropleiding Master Leren en Innoveren van Aeres Hogeschool Wageningen.

Namens het voltallige panel,
Gouda, 13 november 2020

Prof. dr. P.J. den Brok
Voorzitter

Drs. A.N. Koster
Secretaris

Overzicht beoordelingen

De beoordelingen per standaard zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Standaard	Beoordeling deeltijd
1) Beoogde leerresultaten	Voldoet
2) Oriëntatie van het programma	Voldoet
3) Inhoud van het programma	Voldoet
4) Leeromgeving van het programma	Voldoet
5) Instroom	Voldoet
6) Personeel	Voldoet
7) Materiële voorzieningen	Voldoet
8) Begeleiding	Voldoet
9) Kwaliteitszorg, kwaliteitscultuur en ontwikkeling	Voldoet
10) Toetsing	Voldoet
11) Gerealiseerde leerresultaten	Voldoet
Eindbeoordeling	Voldoet

Inleiding

De instelling

Aeres Hogeschool te Wageningen (AHW) is onderdeel van de Aeres Groep. De Aeres Groep is een groene kennisinstelling waar ongeveer 1.250 mensen werken. De activiteiten worden kleinschalig aangeboden op in totaal achttien locaties aan meer dan 10.500 leerlingen, te weten: acht locaties voor vmbo en praktijkonderwijs met ongeveer 3800 leerlingen; zeven locaties voor mbo-onderwijs met ongeveer 3500 studenten; drie hogeschoolvestigingen met ongeveer 3300 studenten. Daarnaast worden er jaarlijks trainingen en cursussen gegeven waaraan rond de 10.000 cursisten deelnemen.

In Wageningen is de educatieve hogeschoolfaculteit (Aeres Hogeschool Wageningen) gevestigd, waar ruim 750 studenten onderwijs volgen. AHW verzorgt momenteel drie Associate Degree (Ad)-opleidingen, drie bacheloropleidingen en één masteropleiding (Leren en Innoveren). De drie bacheloropleidingen, 'docent en kennismanager Consumptieve Techniek' (CT), 'docent en kennismanager Groene Sector' en 'docent en kennismanager Dienstverlening & Producten' zijn allen lerarenopleidingen gericht op profielvakken van het vmbo. AHW verzorgt ook diverse trainingen en nascholingscursussen voor docenten.

De opleiding

Aeres Hogeschool Wageningen (AHW) is in 2008 als een van de eerste acht Nederlandse aanbieders begonnen met de hbo-masteropleiding Master Leren en Innoveren (MLI). MLI is een deeltijdopleiding voor docenten in het (beroeps)onderwijs, opleidingskundigen, HRD-adviseurs, beleidsmedewerkers en managers uit diverse sectoren. De opleiding kent een instroom van gemiddeld tussen de 25 en 35 studenten per jaar, met in het studiejaar 2019-2020 een toeloop van bijna 40 studenten. De Master Leren en Innoveren van Aeres Hogeschool Wageningen onderscheidt zich van vergelijkbare masters bij andere onderwijsinstellingen door de focus op zowel het beroepsonderwijs als het bedrijf. De opleiding wordt in de Nederlandse taal aangeboden.

Aeres Hogeschool Wageningen heeft in samenwerking met de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen geprobeerd een voltijdse variant op te zetten, maar hier bleek (nog) onvoldoende vraag naar.

De visitatie

Hogeschool heeft aan Edukos Advies opdracht gegeven de bovengenoemde visitatie uit te voeren. Hiertoe heeft Edukos Advies in samenwerking met de opleiding een onafhankelijk panel samengesteld dat voldoet aan de criteria voor panelsamenstellingen van de NVAO.

Met vertegenwoordigers van de opleiding is de visitatie oorspronkelijk voorbereid voor 8 april 2020. Door de coronapandemie en de bijbehorende maatregelen is de visitatie tot twee keer toe uitgesteld. Op 16 september 2020 heeft de anderhalvemetervisitatie plaatsgevonden volgens het programma dat in bijlage 2 is weergegeven. Het programma startte met een presentatie over de stand van zaken. Het panel heeft de opleiding beoordeeld in relatie tot vergelijkbare opleidingen uit de visitatiegroep waarin deze opleiding geplaatst is. Het volledige panel is betrokken geweest bij zowel de voorbereiding van de visitatie, de visitatie zelf als afsluitend bij de oordeelsvorming.

Het panel heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd; aan het einde van de visitatie heeft de opleiding een eerste terugkoppeling ontvangen van de bevindingen en conclusies van het panel. Deze rapportage is op 16 oktober 2020 in concept toegestuurd aan de opleiding; de reacties van de opleiding zijn verwerkt tot deze definitieve rapportage.

Op initiatief van de opleiding gaat een ontwikkelgesprek plaatsvinden in januari 2021. De resultaten van dit ontwikkelgesprek hebben geen invloed op de in dit rapport weergegeven beoordeling.

Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

De opleiding Master Leren en innoveren leidt studenten op tot 'onderzoekende innovators van leren'. Dit zijn professionals die in staat zijn om, met behulp van onderzoek, een leerinnovatie in gang te zetten en te ondersteunen. Innoveren is in dit licht gezamenlijk nieuwe en relevante kennis en handelingspraktijken creëren. De focus ligt hierbij op het leren en het geven van stimulansen aan het leren van relevante betrokkenen in de, veelal nationale, innovatiepraktijk. De werkpraktijk van de student is het uitgangspunt van de innovatie-ambitie. Dit kan ook in een internationale omgeving. Het onderzoek dat de student uitvoert ondersteunt de innovatie.

Deze doelstelling staat beschreven in het beroepsprofiel dat de opleiding heeft samengesteld. Het beroepsprofiel van de 'onderzoekende innovator van leren' is vanuit het landelijk netwerk Masters Leren en Innoveren ontwikkeld op basis van onderzoek onder alumni. Het beroepsprofiel is opgesteld in 2013 en is gebaseerd op het landelijk competentieprofiel uit 2006 en weerspiegelt zich in het landelijk beroepsprofiel voor de Master Leren en Innoveren van januari 2019. In het landelijk overleg worden ook de actualiteit en de relevantie van het huidige AHW-beroepsprofiel en het programma besproken.

De MLI van Aeres Hogeschool Wageningen hanteert een kennis-creërende, sociaal-constructivistische visie op leren. Leren is daarbij zowel een individuele als een collectieve activiteit die tot betekenisgeving leidt. De student functioneert hierbij in steeds wisselende collectieven. De student 'construeert' hierdoor nieuwe kennis in interactie met de werkcontext, experts en medestudenten. Leren is binnen de opleiding een kennis-creërend, actief, constructief, sociaal, dialogisch en in de situatie ingebed proces, gericht op het bijdragen aan de verbetering van de werkpraktijk van de student en het vergaren van collectieve inzichten.

De opleiding heeft zeven eindkwalificaties geformuleerd. De opleiding baseert zich voor zes van de zeven eindkwalificaties op het landelijke competentieprofiel Master Leren en Innoveren uit 2006. Vanuit de visie van de opleiding is een zevende eindkwalificatie (kenniscreatie) aan de zes landelijke competenties toegevoegd. De eindkwalificaties zijn uitgewerkt in competenties als basis voor het succesvol functioneren van de onderzoekende innovator van leren in diverse situaties.

De eindkwalificaties en het beroepsprofiel worden beargumenteerd op het niveau van de master, zoals dat beschreven is in de internationaal erkende Dublin-descriptoren. Het kwalificatieniveau van de hbo-masteropleiding Leren en Innoveren voor het beroepsonderwijs en bedrijfsleven is dat van mastergraad MEd (Master of Education for Professional Learning and Development).

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat de visie van de opleiding helder is geformuleerd. Deze past ook bij de missie van de Aeres Hogeschool. Het panel stelt vast dat de eindkwalificaties voldoen aan internationaal aanvaarde niveaubeschrijvingen en standaarden (Dublindescriptoren voor master). De eindkwalificaties komen als beoogde leerresultaten ook duidelijk voort uit het beroepsprofiel van de opleiding. Deze zijn voldoende beroeps- en praktijkgericht. Het visitatiepanel noemt het uniek dat de opleiding de eindkwalificatie 'Kenniscreatie' aan de landelijke eindcompetenties heeft toegevoegd. Hiermee is het panel van oordeel van de opleiding op een goede manier een eigen accent legt, waarmee de opleiding zich helder profileert van andere hbo-masteropleidingen Master Leren en Innoveren.

Het panel had wel moeite om de definitie en reikwijdte van deze toegevoegde eindkwalificatie te doorgronden. Dit komt omdat de definitie veelomvattend is en zowel inhoudelijke als didactisch elementen bevat. Het panel adviseert dan ook meer scherpte en focus aan te brengen in de definitie en uitwerking van deze eindkwalificatie. De opleiding heeft zichtbaar een hoog ambitieniveau, maar die is

zo complex dat het lastig is dat te vertalen naar oriënterende studenten. Daarom is het nog belangrijker de beginnende professional te trekken door op het niveau van een beginnende professional te communiceren naar de buitenwereld.

De doelstelling en de eindkwalificaties zijn volgens het panel adequaat uitgewerkt: alle eindkwalificaties zijn vertaald in toetsbare competenties die passen bij het eindniveau van deze masteropleiding. De eindkwalificaties worden bovendien zichtbaar gedragen door het hele team. Ook de eindkwalificatie 'Kenniscreatie' komt in alle thema's terug. Dit komt de vertaalbaarheid naar het programma ook ten goede.

Het panel is van oordeel dat de opleiding aansluit bij de ontwikkelingen en de behoefte in het werkveld: door de afstemming met het werkveld voldoet de opleiding qua inhoud, niveau en oriëntatie aan datgene wat in het werkveld gevraagd wordt van een afgestudeerde. Ondanks de veelal nationale werkgelegenheid na afloop van deze opleiding, heeft de opleiding duidelijk aandacht voor het internationale aspect van de opleiding en de werkgelegenheid.

Het panel is van oordeel dat de opleiding voldoende contacten onderhoudt met het beroepenveld. Deze kennen een stevige betrokkenheid. In dit licht merkt het panel op dat de herijking van de eindkwalificaties nu veelal op interne en informele wijze tot stand komt. Het panel raadt aan om het werkveld, naast de vele informele contacten, ook op meer formele wijze te betrekken bij het evalueren en eventueel herijken van de eindkwalificaties. Ook zou de opleiding het werkveld meer kunnen benutten. Het werkveld heeft tijdens de visitatie aangegeven hier open voor te staan.

Conclusie

Al deze overwegingen overziend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Programma

Het curriculum van de hbo-opleiding Master Leren en Innoveren van Aeres Hogeschool Wageningen is opgenomen in onderstaande tabel:

	Jaar 1			Jaar 2		
Periode	1	2	3	1	2	3
Periode thema	Innoveren in teams (5ec)	Leren (5ec)	Ontwerpen voor leren (5ec)	Communiceren binnen innovaties (5ec)	Omgeving, ecologie van innoveren (5ec)	Afstuderen
Doorlopend thema	Organiseren, methoden en technieken (5ec)			Onderzoek en innovatie (10ec)		
Doorlopende ontwikkelijn, learning community	Onderzoekende innovator van leren (20ec), Internationale week en Kenniscreatie					
Begeleiding	Studiecoachbegeleiding en onderzoekbegeleiding					

Oriëntatie

Standaard 2: Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Bevindingen

De student ontwikkelt zich gedurende de hbo-masteropleiding Master Leren en Innoveren tot onderzoekende innovator van leren. De opleiding richt zich op de professionalisering en competentieontwikkeling van studenten, gerelateerd aan de innovatie en verbetering van de werkpraktijk. De student wordt geleerd ervaringskennis, praktijkkennis en wetenschappelijke kennis aan elkaar te verbinden, waardoor de student, door uitwisseling binnen de opleidingscommunity, kennisideeën (theorieën) kan ontwikkelen. Dit doet de student door de theoretische kennisbasis uit te proberen in de context van het probleem of de innovatie waaraan gewerkt wordt. Door het wetenschappelijk perspectief vanuit de probleemcontext te hanteren, leert de student wat deze kennis voor de praktijk kan betekenen. En door te onderzoeken wat een kennisidee of theorie wel of niet doet in de betreffende probleemcontext, leert de student te beargumenteren welke kennis en inzichten relevant zijn en toekomst hebben.

Centraal in de opleiding staat de onderzoek-innovatieopdracht vanuit de werksituatie. Deze onderzoeks- en innovatieopdracht is een opdracht vanuit de werkpraktijk van de student, die relevant, actueel en vernieuwend is voor de organisatie waar de student werkt.

Docenten van het opleidingsteam participeren in verschillende internationale netwerken, waaronder KBSI, ENTER en EAPRIL, ISLS/CSCL. De docenten die daarbij betrokken zijn, nemen actief deel met paper- en posterpresentaties aan internationale en nationale wetenschappelijke conferenties onder meer van bovengenoemde organisaties. Alle eerstejaarsstudenten brengen in november een bezoek aan EAPRIL en nemen deel aan het congres. Op deze wijze leren studenten de eisen kennen die de relevante beroepsgemeenschappen stellen aan onderzoek en innovatie op internationaal niveau.

Overwegingen

Het panel is van mening dat de beroepsgerichte oriëntatie van de opleiding duidelijk zichtbaar is in het programma en waardeert de substantiële plaats van de community en de innovatie-opdracht in het curriculum. De opdrachten bieden studenten de nodige kennis, vaardigheden, ervaring en beroepshouding aan en bereiden hen goed voor op het toekomstig werkveld, in het onderwijs, of juist daarbuiten. De opleiding maakt het zeer goed mogelijk de beoogde kennis en vaardigheden op te doen, blijkt ook uit niveau van eindwerken en alumni (zie ook standaard 11).

De opdrachten vormen bovendien een goede balans tussen theorie en de praktijk. Ook garandeert de opleiding door de vooraf gestelde eisen dat de werkzaamheden in de projecten op hbo-masterniveau kunnen worden uitgevoerd. Het panel is hier tevreden over.

Praktijkgericht onderzoek is volgens het panel bovendien goed in het programma en de opdrachten verweven. Studenten ontwikkelen door de opleiding duidelijk een onderzoekende houding. Het panel is in dit licht ook van oordeel dat de opleiding beschikt over een adequate onderzoeksomgeving, zowel in het docententeam en binnen de eigen instelling als bijvoorbeeld in samenwerking met de Wageningse Universiteit. Aeres Hogeschool Wageningen is hierdoor in staat om praktijkgericht onderzoek ook daadwerkelijk in de opleiding vorm te geven. Door bijvoorbeeld een 'lekenpraatje' toe te voegen aan het onderzoek kan de verslaglegging en de presentatie van het onderzoek in de ogen van het panel nog toegankelijker voor externen worden gemaakt.

Conclusie

Al deze overwegingen overziend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Inhoud

Standaard 3: De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Bevindingen

De zeven eindkwalificaties zijn vertaald in zeven thema's waaruit het curriculum is opgebouwd. Ieder thema draagt zowel bij aan de ontwikkeling van de zes landelijk geformuleerd eindkwalificaties als aan de toegevoegde eindkwalificaties 'kenniscreatie'. De zeven thema's zijn:

1. Innoveren in teams
2. Leren
3. Ontwerpen voor leren
4. Communiceren binnen innovaties
5. Omgeving, ecologie van innoveren
6. Organiseren, methoden en technieken
7. Onderzoek en innovatie

Om de competentie-ontwikkeling van studenten te ondersteunen, biedt de opleiding een curriculum waarin de thema's met elkaar samenhangen. In het zelfevaluatie-rapport laat de opleiding de samenhang zien tussen de onderzoeks-innovatieopdracht van de student en de thema's in de opleiding.

De opleiding heeft contact met het werkveld gezocht om de thema's inhoudelijk in te vullen. Dit geeft richting aan de inhoud van de thema's. Hierdoor zijn studenten steeds beter in staat de rol van innovator binnen een innovatietraject te vervullen. De beoordeling vindt uiteindelijk plaats op basis van de eindkwalificaties.

Actualisering van het opleidingsprogramma wordt jaarlijks besproken door het opleidingsmanagement en de academic director met de themakerndocenten, als onderdeel van de kwaliteitszorgcyclus. Op basis van een verbeterplan per thema worden verschillende onderwerpen besproken, waaronder actualiteit en wetenschappelijk niveau van de bronnenlijst, professionalisering van de docenten in het domein van het thema, en het inzetten van (wetenschappelijke) experts in het thema.

Overwegingen

Het panel vindt dat de opleiding een stevig programma heeft neergezet en stelt ook vast dat de beoogde inhoud en het niveau van de thema's adequaat zijn en waarborgen dat afgestudeerden kunnen voldoen aan de zeven beoogde eindkwalificaties. Dit wordt mede veroorzaakt door een goede opbouw van en samenhang tussen de thema's. Ook voor studenten is de samenhang zichtbaar, heeft het panel vernomen tijdens de visitatie. De lat legt de opleiding hoog genoeg en het niveau van de thema's is goed. Kenniscreatie komt in alle thema's terug. Dit zorgt naar het oordeel van het panel voor veel onderlinge inhoudelijke overlap tussen de thema's. Zonder afbreuk te hoeven doen aan de complexiteit van het veelomvattende concept kenniscreatie, kan dit concept in de vertaling van de thema's in de

ogen van het panel nog wat meer versimpeld worden. Dit kan de opleiding doen door het pad om tot kenniscreatie te komen verder te expliciteren, zodat de onderwerpen in de thema's nog beter afgebakend kunnen worden.

Het curriculum sluit aan bij de visie op leren die de opleiding hanteert. Ook de lectoraten zijn actief betrokken bij de inhoud en de invulling van het programma. Het werkveld kan nog wat meer op formele wijze worden meegenomen. Het panel heeft gezien dat de docenten veel autonomie hebben om de thema's in te vullen. Het panel noemt dit positief, maar suggereert nog wel om meer met het team in gesprek te blijven over de achterliggende principes van het curriculum, zodat de opleiding beter kan garanderen dat de inhoud van het programma ook in de toekomst wel eensluitend blijft.

Conclusie

Al deze overwegingen overziend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Leeromgeving

Standaard 4: De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Bevindingen

Het curriculum is opgebouwd uit zeven thema's. In elk trimester werken studenten aan één van de eerste vijf thema's. Daarnaast wordt in het eerste studiejaar doorlopend gewerkt aan thema 6 (Organiseren, methoden en technieken) en in het tweede studiejaar aan thema 7 (Onderzoek en innovatie). De inhoudelijke thema's (thema's 1 tot en met 5) volgen dus een trimesterstructuur, terwijl de thema's gerelateerd aan onderzoek (thema's 6 en 7) een lintstructuur volgen. De doorlopende ontwikkellijn 'Onderzoekende innovator van leren' volgt de rolontwikkeling van de student onder begeleiding van de studiecoach. Deze rolontwikkeling vindt plaats op de themadagen, maar ook tussendoor: face-to-face en online in met name het Knowledge Forum.

Het ontwerp van de leeromgeving steunt binnen ieder thema in de opleiding op vijf belangrijke pijlers. Kenniscreatie wordt gefaciliteerd door wetenschappelijke literatuur en een Community of Learning (COL) waarin medestudenten, docenten en externe deskundigen deelnemen. De kennis-creërende dialoog met anderen en het samen bouwen aan collectieve inzichten, vormen belangrijke leerelementen en competenties van de onderzoekende innovator. De individuele en collectieve kennisontwikkeling wordt ondersteund door het uitbreiden en verdiepen van de collectieve kennis in een COL.

De thema-periodes (trimesters) worden steeds afgesloten met een studium georganiseerd door masterstudenten. In dit interactieve studium worden met gasten uit het werkveld en de wetenschap de collectieve kennisinzichten van de community gedeeld en besproken. Studenten presenteren de inzichten die ze binnen het thema verworven hebben; dit wordt 'publiek gaan' genoemd. Zo laten ze zien dat ze op masterniveau in dialoog kunnen gaan met 'de buitenwereld'.

In het curriculum is aandacht voor internationale aspecten van het vakgebied. Zo vindt de internationale week plaats in het eerste jaar van de opleiding. De eerstejaarsstudenten bezoeken in november EAPRIL, een congres voor praktijkgericht onderzoek. Masterstudenten verdiepen zich dan in de wereld van onderwijs en onderzoek. Studenten nemen actief deel aan het reguliere programma van de conferentie en wonen extra meetings bij die specifiek voor de mastergroep zijn georganiseerd. De afgelopen jaren hebben zij actief geparticipeerd in ronde-tafel-gesprekken waarin zij hun eigen onderzoeksideeën presenteerden. Het internationale aspect van de studie uit zich ook in de internationale literatuur en soms skype-meetings met buitenlandse experts. Op die manier maken studenten op verschillende manieren kennis met de internationale onderzoeks- en kenniscreatie-community.

Overwegingen

Het panel heeft het onderwijsprogramma bestudeerd en besproken met studenten en docenten. De vormgeving van het robuuste en uitdagende onderwijsprogramma is naar het oordeel van het panel goed doordacht en is consistent met de principes van de opleiding. De landelijke eindkwalificaties en de zeven inhoudelijke thema's zijn volgens het panel op adequate wijze uitgewerkt in de opbouw van het programma. De thema's vormen een afgerond geheel en sluiten op elkaar aan. Hierdoor worden

studenten voldoende in staat gesteld zowel theoretische als praktische innovatie-expertise te verwerven. Voor het panel is ook de samenhang in het curriculum door middel van de drie leerlijnen duidelijk. De opleiding zou nog wel de invulling en het overzicht van de samenhang op de inhoud kunnen expliciteren voor studenten en extern betrokkenen.

De opleiding creëert een inspirerende leeromgeving voor studenten. Interactie in een collectief is hierin een belangrijk speerpunt van de opleiding. Dit is niet één collectief, maar meerdere collectieven waaraan de student kan deelnemen. Het panel noemt deze keuze en de uitwerking van de collectieven op meerdere niveaus sterk. Het panel adviseert om de verhouding tussen individu en collectief te expliciteren.

De onderwijsvormen sluiten bij de doelstellingen aan. Met name het maken van visuele infographics noemt het panel erg nuttig. De onderzoek-innovatieopdracht vormt duidelijk een rode draad in de opleiding; de opzet en volgorde van het curriculum dragen bij aan de verschillende stappen die studenten in hun onderzoeks-innovatie-proces moeten zetten. Door de wisselwerking tussen de innovatielijnen (de eigen praktijk) en de thema's worden de mogelijkheden voor het komen tot kenniscreatie versterkt.

Internationalisering is sterk aangezet door met alle eerstejaars studenten deel te nemen aan het internationale congres EAPRIL. Hiermee kunnen studenten door de inrichting van de leeromgeving voldoende diepgang bereiken. Het studiemateriaal dat tijdens het locatiebezoek ter inzage lag, kenmerkt zich door een adequaat niveau. Ook is er een ruime hoeveelheid kwalitatief goede internationale literatuur beschikbaar.

Conclusie

Al deze overwegingen overziend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Instroom

Standaard 5: Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Bevindingen

Kandidaten met minimaal een hbo- of wo-bachelordiploma en minimaal twee jaar relevante werkervaring in het onderwijs, het bedrijfsleven of een maatschappelijke organisatie zijn toelaatbaar tot de hbo-masteropleiding Master Leren en Innoveren. Gedetailleerde eisen zijn opgenomen in de Onderwijs- en examenregeling. Studenten dienen gedurende de opleiding een passende werkomgeving te hebben. Binnen deze werkomgeving formuleert de kandidaat, in overleg met de opdrachtgever, een innovatieambitie waarbinnen ook onderzoek mogelijk is.

De intakeprocedure bestaat uit het beoordelen van een intakeportfolio en het voeren van een intakegesprek aan de hand van dit portfolio. De innovatieambitie wordt tijdens het intakegesprek besproken en beoordeeld op geschiktheid. Ter voorbereiding op het intakegesprek verzamelt de student voor zijn portfolio materiaal ter ondersteuning van zijn aanmelding, zoals een curriculum vitae, beschrijving van de innovatie-ambitie en context, korte beschouwing op een Engelstalig wetenschappelijk artikel en een korte beschouwing op de leerscan 'Leervoorkeuren en denkgewoonten'. Door deze leerscan wordt het leer- en analytisch vermogen onderzocht.

Op grond van de uitkomst van het intakeprocedure wordt besloten of een kandidaat toelaatbaar is op basis van de toelatingseisen. Daarnaast wordt voor hem of haar een advies geformuleerd, gebaseerd op de indruk die het portfolio heeft gegeven en het gesprek over de mogelijkheden van de student om zich in twee jaar tijd te ontwikkelen van bachelor- tot masterniveau. Het intakegesprek dient dus niet alleen als toelatingmethodiek maar is, na eventuele toelating, tevens het startpunt voor het uitzetten van het leertraject van de student.

Ongeveer 75% van de studenten is werkzaam in het onderwijs, meestal als docent. Van deze groep is ongeveer 75% werkzaam in het beroepsonderwijs (vmbo, mbo of hbo) en werkt 25% in het Voortgezet of het Primair Onderwijs. Ongeveer 25% van de studentenpopulatie werkt voor een bedrijf, maatschappelijke organisatie of is zelfstandig ondernemer, meestal als opleider of trainer,

organisatieadviseur, opleidingsadviseur of projectleider. Een kwart van de instromende studenten is werkzaam in de sector zorg. Studenten die in de zorg werkzaam zijn, zijn vaak docent in het zorgonderwijs (mbo of hbo) of werken voor een zorginstelling, bijvoorbeeld als opleidingsadviseur.

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat de opleiding passende instroomeisen hanteert. Ook de intakeprocedure voldoet aan de eisen. Deze krijgt in de opleiding een inhoudelijk vervolg. Tijdens de vorige visitatie merkte het panel op dat de instroomeisen scherper konden worden geformuleerd. Uit de zelfevaluatie blijkt dat de procedure is verbeterd door van de veranderde doelgroep een meer overstijgend geformuleerde onderzoek-innovatieopdracht te vragen, evenals een daarbij passende opdrachtgever. Het panel heeft gezien dat de informatiegids hieromtrent op dit punt inmiddels is aangepast. Het panel is hierdoor van oordeel dat de instroomeisen en – procedure daadwerkelijk zijn verbeterd, waardoor deze voor nieuwe studenten helder zijn. Bovendien waren de huidige studenten, ook studenten die geen dienstverband hebben, tevreden over de instroomeisen. Het panel stelt tevens vast dat de opleiding potentiële studenten adequaat voorlicht over de zwaarte en de verwachtingen van de masteropleiding en dat hierdoor het programma ondanks de intensiteit studeerbaar is voor de ingestroomde studenten.

De diversiteit van studenten uit verschillende sectoren is groot, constateert het panel. Met name door de aandacht voor studenten buiten het onderwijs en als ZZP-er zorgt voor een waardevolle diversiteit in de instroom, waardoor studenten kunnen leren van elkaar. Docenten maken in het onderwijs bovendien goed gebruik van de meerwaarde die de verschillende achtergronden van de studenten bieden. De opleiding spreekt de wens uit een grotere groep studenten voor de opleiding aan te trekken, waaronder meer studenten uit de sector zorg en uit het bedrijfsleven. Het panel ondersteunt deze ambitie en adviseert deze wens naar buiten toe heel scherp te verwoorden en aan te laten sluiten bij het profiel van de opleiding. In dit licht suggereert het panel om opdrachtgevers strategischer in te zetten en ook het werkveld hierin te betrekken. Zorg er tegelijkertijd voor dat dit verbreden en verdiepen van de instroom bij meerdere personen wordt belegd. Anders leidt dit tot een te grote kwetsbaarheid.

Conclusie

Al deze overwegingen overziend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Personeel

Standaard 6: Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Bevindingen

Het team voor de opleiding Master Leren en Innoveren bestaat uit 12 personen. Alle docenten hebben een opleiding op masterniveau afgerond. Drie docenten uit het team zijn gepromoveerd en twee docenten zijn bezig met een promotietraject.

Aeres Hogeschool streeft naar medewerkers met actuele kennis op hun vakgebied, vakkennis, pedagogiek en didactiek, begeleidings-, toets- en onderzoeksvaardigheden en relevante ervaring in het werkveld. In de afgelopen jaren zijn vanuit Aeres Hogeschool Wageningen specifiek maatregelen genomen voor de professionalisering van de docenten op het gebied van Basisbekwaamheid Examinering (BKE), Senior Kwalificatie Examinering (SKE) – voor leden van de examencommissie – en Basisbekwaamheid Onderzoekend Vermogen (BKOV). Dat heeft erin geresulteerd dat alle docenten in de masteropleiding de BKE en de BKOV hebben behaald. De SKE is in 2019 behaald door de voorzitter van de examencommissie, die tevens lid van het docententeam is.

Naast de kerndocenten worden ook lectoren en gastdocenten betrokken bij de opleiding. In de bijlage bij het zelfevaluatie-rapport aangegeven op welke manier lectoren van Aeres Hogeschool betrokken zijn bij de opleiding.

Overwegingen

Het panel noemt het personeelsbeleid van Aeres Hogeschool adequaat. Tevens is het panel van oordeel dat de opleiding beschikt over voldoende en gekwalificeerd personeel voor het verzorgen van het onderwijs in de masteropleiding. Alle docenten hebben ruimte werkervaring in het onderwijs. De docenten van het opleidingsteam werken voor een klein deel van hun aanstelling voor de masteropleiding. Voor het overige deel van de aanstelling voeren docenten werkzaamheden uit voor onderzoek, bij andere opleidingen binnen Aeres Hogeschool of in de valorisatieactiviteiten zoals professionalisering en nascholing. De meeste docenten voeren dan ook verschillende functies uit. Het panel is hier tevreden over.

Het ambitieuze en enthousiaste team is erg betrokken en benaderbaar en heeft als geheel zowel inhoudelijke expertise op het gebied van het brede vakgebied waartoe de opleiding haar studenten opleidt, als expertise op het gebied van begeleiding, toetsdeskundigheid (door de BKE-certificering), didactiek en onderzoeksvaardigheden. Ook de professionalisering van het team is goed.

Het panel complimenteert de opleiding voor de grote betrokkenheid van het personeel op het gebied van onderzoek. Het team kent ten eerste een groot aantal gepromoveerde docenten. Alle docenten hebben tevens ruime en recente ervaring in het opzetten en uitvoeren van praktijkgericht onderzoek of het aansturen van projecten ten behoeve van onderwijsinnovatie of team- of organisatieontwikkeling, zowel nationaal als internationaal. Bovendien voeren docenten van de opleiding allen praktijkgericht onderzoek uit. Tot slot beoordelen (onafhankelijke) vertegenwoordigers vanuit de wetenschap het onderzoeksvoorstel en de thesis, als één van de beoordelaars.

Alle docenten onderhouden contact met het werkveld. In het licht van de gewenste groei en grote diversiteit van de instroom, is tijdens de visitatie de gewenste verbreding van de inhoudelijke expertises bij verschillende docenten aan de orde geweest. Het panel ondersteunt de ambitie om bij de gewenste groei van de opleiding om sterker in te zetten op de inhoudelijke diversiteit van het team. Binnen de context van de huidige situatie is de inhoudelijke diversiteit echter als erg goed en is deze ook al verrijkend voor de studenten.

Conclusie

Al deze overwegingen overziend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Voorzieningen en begeleiding

Voorzieningen

Standaard 7: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

Aeres Hogeschool Wageningen is sinds mei 2013 gehuisvest in een nieuw gebouw nabij Wageningen Campus. Het gebouw weerspiegelt de opvattingen van Aeres Hogeschool over onderwijs, leren en ontwikkelen. Kernbegrippen bij de beschrijving van het gebouw zijn: natuur, ontmoeting, verbinding, duurzaamheid, omgeving, diversiteit, niet-lineair, seizoenen, licht en eigentijds.

Aeres Hogeschool Wageningen is deelnemer aan Greeni Global Search, de gemeenschappelijke bibliotheekwebsite van Van Hall Larenstein, HAS Hogeschool en Aeres Hogeschool. Via de website van Aeres Hogeschool hebben studenten overal digitaal toegang krijgen tot wetenschappelijke literatuur en vakliteratuur. Ook kunnen de studenten gebruikmaken van de bibliotheek van de WUR op de nabijgelegen Wageningen campus. Op de Aeres Hogeschool is daarnaast een kleine vakbibliotheek aanwezig.

Canvas is sinds 2019 de standaard digitale leeromgeving voor alle studenten bij Aeres Hogeschool. Deze wordt in de masteropleiding zowel gebruikt voor informatievoorziening als voor interactie binnen de thema's en voor thema-overstijgende zaken, zoals opleidingsinformatie, assessments, studiecoaching en onderzoeksbegeleiding.

Ter ondersteuning van het proces van kenniscreatie wordt in vier thema's uit het curriculum (Innoveren in teams, Leren, Communiceren binnen innovaties, Organiseren, methoden en technieken) tevens gebruikgemaakt van de digitale leeromgeving Knowledge Forum. De principes van kenniscreatie zijn hierin geïntegreerd. In de thema's waarin Knowledge Forum wordt gebruikt, is ook sprake van een collectief proces van kennisontwikkeling, dat voornamelijk plaatsvindt in de community of learning binnen een jaarcohort.

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat de huisvesting en de materiële voorzieningen voor de opleiding meer dan toereikend zijn. Het gebouw sluit bovendien goed aan op het profiel van de Aeres Hogeschool. De studiefaciliteiten en de geschiktheid van de onderwijsruimten, werkplekken en de digitale leeromgeving worden ook door de studenten positief bevonden. Ook noemt het panel het erg goed dat Aeres Hogeschool gebruik maakt van de bibliotheekvoorzieningen van de Wageningse Universiteit.

Het Knowledge Forum past bij de principes van kenniscreatie. Ondanks dat studenten het lastig vinden met twee verschillende platforms te werken, heeft de opleiding dit systeem vanwege de sterke onderwijskundige onderbouwing niet van de hand gedaan. Ook weet de opleiding het systeem impactvol in te zetten in de collectieven waaruit de leeromgeving bestaat. Het panel waardeert dat, maar suggereert aandacht te blijven schenken aan de verwarring die eventueel met het werken met twee systemen gepaard gaat.

Conclusie

Al deze overwegingen overziend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Begeleiding

Standaard 8: De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Bevindingen

Iedere student krijgt een vaste studiecoach die de studievoortgang van de student begeleidt tijdens de opleiding. De opleiding zoekt expliciet naar een goede match tussen student en studiecoach. De assessments bieden de studiecoach informatie die van belang is bij de begeleiding. Assessment 1, de baseline, neemt hierbij een bijzondere plaats in. Dit assessment wordt een kleine drie maanden na het begin van de opleiding afgenomen door de studiecoach en ingezet als begeleidingsinstrument. De studiecoach krijgt aan de hand hiervan een goed beeld van waar de student staat en wat de ontwikkelpunten zijn. Tevens is dit een kennismaking met deze assessmentvorm. De studiecoach is ook betrokken bij de onderzoeksbegeleiding aan de student. Deze wordt steeds intensiever naarmate de afronding van de opleiding dichterbij komt. Om het proces van data-analyse en het schrijven van de thesis extra te ondersteunen, biedt de opleiding in de laatste fase van het curriculum een traject van afstuderen aan, bestaande uit werkbijeenkomsten onder leiding van docenten. Bij die bijeenkomsten staat het onderzoeksmateriaal van de studenten centraal, aan de hand waarvan de data geanalyseerd worden en de thesis wordt geschreven.

Tijdens de maandelijkse bijeenkomsten in Wageningen is anderhalf uur tijd gereserveerd voor overleg tussen de studiecoach en een groep studenten. Dit is de georganiseerde begeleidingstijd. Daarnaast vinden er op afspraak online en face-to-face begeleidingsgesprekken plaats. Ook ontvangt de student op zijn werkplek begeleiding. De kwaliteit van de begeleiding is geregeld door het instrueren van het werkveld en het tekenen van een intentieverklaring.

De student heeft, behalve de bovenstaande mogelijkheden voor begeleiding, ook de beschikking over een zogenoemde strippenkaart ter waarde van 1000 euro. Hiermee kan de student externe begeleiding inhuren voor specifieke expertise ten behoeve van het innovatie- en/of onderzoek(sproces). De strippenkaart kan tevens worden ingezet om een wetenschappelijke beoordelaar van het onderzoeksvorstel en de thesis in te schakelen.

Voorafgaand aan de start opleiding ontvangt de student informatie over het curriculum, zoals het jaarrooster, bronnenlijsten, programma van de startdagen en informatie over de eerste thema's. Tijdens de startdagen krijgt de student toegang tot Canvas. Hierin is ook alle benodigde informatie over de opleiding en over de thema's te vinden.

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat de opleiding de begeleiding in alle fasen van de opleiding gedegen heeft vormgegeven. Deze past tevens goed bij zowel de kleinschaligheid van de opleiding als de didactische visie van de opleiding over kenniscreatie. Ook in de begeleiding krijgt het collectieve perspectief ruime aandacht. Zo krijgen jaar 1 en 2 gecombineerde studiecoaching. De uitvoering van de begeleiding komt het panel als zorgvuldig over. Dit geldt voor zowel de reguliere studiebegeleiding als de specifieke onderzoeksbegeleiding. Het panel waardeert de sterke persoonlijke benadering van studenten. De opleiding maakt serieus werk van het vinden van een goede match tussen student en studiecoach. Ook de bereikbaarheid van docenten is prima geregeld. De opleiding slaagt er in een behoorlijke mate van flexibiliteit te kunnen faciliteren.

In de begeleiding maakt de opleiding gebruik van een strippenkaart, waarmee studenten een aantal uren begeleiding kunnen afnemen. Na het lezen van de zelfevaluatie kreeg het panel de indruk dat deze strippenkaart gebruikt zou moeten worden voor het reguliere begeleiding waar studenten recht op hebben. Tijdens de visitatie heeft het panel naar tevredenheid vastgesteld dat dit niet het geval is. Dit werd ook bevestigd door studenten. Het panel is hierdoor gerustgesteld dat de strippenkaart door studenten niet hoeft te worden ingezet voor reguliere en essentiële begeleiding.

De feedback die studenten krijgen is gedegen en erg zorgvuldig. Soms moeten studenten wel lang wachten op het ontvangen van deze feedback. Het panel heeft geconstateerd dat dit niet remmend werkt op de voortgang van studenten. Dit komt door de opzet van het curriculum en de volgtijdelijkheid van specifieke onderdelen. Ook studenten zelf gaven tijdens de visitatie aan het niet erg te vinden om wat langer te wachten, omdat ze weten dat ze vervolgens wel goede feedback krijgen.

Het panel vindt tot slot dat de (digitale) informatievoorziening aan huidige en toekomstige studenten adequaat is. Ook naar externen en opdrachtgevers is de informatievoorziening goed. Het werkveld geeft tijdens de visitatie wel aan dat ook zij meer informatie op voorhand zouden willen ontvangen. Het panel vraagt hier aandacht voor.

Conclusie

Al deze overwegingen overziend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Kwaliteitszorg

Standaard 9: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Bevindingen

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Aeres Hogeschool is beschreven in het Kwaliteitshandboek. In dit handboek is ook een overzicht van gehanteerde methodieken weergegeven. De jaarcyclus voor Aeres Hogeschool Wageningen is uitgewerkt in het Jaarplan Kwaliteitsmanagement. Ook voor de opleiding Master Leren en Innoveren is een systeem van evalueren en verbeteren ontwikkeld. In de jaarcyclus van de opleiding wordt het monitoren van de kwaliteit beschreven. Zo wordt ongeveer drie jaar na de accreditatie een midterm review gedaan. Deze is voor de MLI uitgevoerd in 2017.

De opleidingscommissie bespreekt als wettelijk orgaan de algemene gang van zaken en inhoud van de opleiding. De leden van deze commissie vergaderen minimaal vier keer per jaar. De opleiding beschikt niet over een aparte curriculumcommissie, deze taken worden voor de opleidingscommissie uitgevoerd. De opleiding beschikt tevens over een werkveldadviescommissie (Raad van Advies). Jaarlijks vindt er minimaal één bijeenkomst plaats met deze commissie bestaande uit vertegenwoordigers vanuit de wetenschap, praktijkgericht onderzoek en het werkveld. Vier keer per jaar vindt er tevens strategisch overleg plaats tussen de faculteitsdirecteur, opleidingsmanager en academic director. In dit overleg worden externe signalen en ontwikkelingen binnen de hogeschool besproken en waar nodig besluiten over de opleiding genomen. De verantwoordelijkheid van de academic director in het strategisch overleg betreft het academisch niveau en inhoud van de opleiding. Uit dit overleg komen beslissingen over de ontwikkeling van de opleiding voort die uitgewerkt worden met één of meerdere docenten uit het team.

De input vanuit de periode-evaluaties, opleidingscommissie en Raad van Advies wordt besproken in het masterteam en vindt zijn weerslag in het MLI-jaarplan. Hierin zijn de aandachtspunten en benodigde ontwikkelingen voor de korte- en middellange termijn beschreven. Het jaarplan vormt de richtlijn voor de te maken keuzes gezien de kwaliteitsstandaard en de doorontwikkeling van de opleiding.

Overwegingen

Het panel constateert dat de opleiding beschikt over een systematiek voor kwaliteitszorg die beschreven staat in het kwaliteitshandboek en het Jaarplan Kwaliteitsmanagement. Deze voldoen: er is een breed palet aan kwaliteitsinstrumenten voor handen, waarmee de opleiding input verzamelt van diverse belanghebbenden zoals studenten, alumni en het beroepenveld. Ook de opleidingscommissie vervult een stevige rol. De opleiding evalueert het onderwijs periodiek en aan de hand van toetsbare streefdoelen. Het verkrijgen van input vanuit het werkveld kan naar het oordeel van het panel wel meer regelmatig worden uitgevoerd. Studenten van de opleiding ondersteunen het beeld van een goed functionerende kwaliteitszorg. Het panel is hier tevreden over.

Het panel heeft vernomen dat de cultuur binnen het team duidelijk gericht is op kwaliteitsverbetering. Het docententeam van de masteropleiding kenmerkt zich namelijk door een sterk bewustzijn van het belang van de kwaliteit van het onderwijs en de opleiding als geheel. Het gehele team is betrokken bij de kwaliteitszorg van de opleiding. Het panel heeft bovendien geconstateerd dat docenten en studenten zich verbonden voelen met de opleiding. Het panel waardeert dat. Het instellen van een kwaliteitscoach per team heeft volgens de opleiding bijgedragen aan de verdere ontwikkeling van de kwaliteitscultuur in de breedte van de opleiding. Het panel is ook hierover zeer tevreden.

De uitkomsten van de verschillende evaluaties leiden bovendien tot verbeteractiviteiten met een goede kwaliteit. De Plan-Do-Check-Act cyclus krijgt hiermee op de juiste wijze vorm. Uit de gesprekken die het panel voerde tijdens de visitatie kon de systematiek echter niet altijd expliciet benoemd worden. Ook kan de terugkoppeling naar studenten nog verder versterkt worden. Voor volgende visitatie adviseert het panel om dit sluiten van PDCA-cyclus te expliciteren.

Conclusie

Al deze overwegingen overziend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Toetsing

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

In de opleiding worden de zeven eindkwalificaties getoetst. Deze vormen de basis voor de toetssystematiek van de opleiding dat in het document “Waarderen en toekennen studiepunten” wordt beschreven. De toetssysteem kent een onderscheid tussen beoordelen en assessen.

De opleiding past beoordelen toe op een themaproduct. De student ontvangt dus zeven beoordelingen. Elke themabeoordeling is gericht op kwalificatie die bij dat thema past en op de kwalificatie ‘kenniscreatie’. De student krijgt een ontwikkelingsgerichte feedback- en feedforward-beoordeling, aan de hand waarin hij kan groeien in de betreffende criterium.

Beoordelingen mogen uitsluitend gegeven worden middels door de examencommissie vastgestelde formulieren. De beoordelaars zijn door de examencommissie aangemerkt als ‘deskundig’. Ook vindt moderatie tussen de beoordelaars plaats. Bij twee thema’s wordt het ‘vier-ogenprincipe’ toegepast. De beoordeling van het thema ‘Onderzoek, methoden en technieken’ (onderzoeksvoorstel als themaproduct) wordt gedaan door de studietoestel van de student, zijn opdrachtgever en een externe gepromoveerde wetenschapper. De twee laatstgenoemden zijn aangewezen door de examencommissie. De beoordeling van het thema ‘Onderzoek en innovatie’ (thesis als themaproduct) wordt uitgevoerd door een interne onafhankelijke beoordelaar en een externe gepromoveerde wetenschapper, die eveneens voldoet aan de eisen die in de OER vermeld staan.

Assessen is voor de opleiding gericht op de ontwikkeling van de onderzoekende innovator van leren. Hiervoor wordt tijdens de opleiding viermaal een portfolio-assessment ingezet. De vier assessments richten zich op het ontwikkelingsgericht beoordelen van de rolinvulling van de onderzoekende innovator van leren door de student in de eigen werksituatie. De rolbeschrijving met de onderliggende eindkwalificaties staat hierbij centraal. De ontwikkeling is uitgedrukt als groei in het niveau van de Dublin-descriptoren Oordeelsvorming, Communicatie en Leervermogen. De rubrics van de assessments kennen de categorieën ‘beginner’, ‘gevoerd’ en ‘master’. Sinds 2013-2014 wordt deze indeling van de rubrics ook ingezet bij de themabeoordelingen. Hierdoor voorziet de opleiding bij alle studieonderdelen van ontwikkelingsgerichte informatie.

In alle assessments geeft de feedback uit het werkveld belangrijke informatie voor de beoordeling. Assessment 1 is een begeleidingsinstrument en wordt gedaan door de studietoestel, de overige assessments door onafhankelijke interne assessoren. De assessoren zijn door de examencommissie als deskundig aangemerkt. Ook vindt moderatie tussen beoordelaars plaats. De schriftelijke rapportages (beoordelingsformulieren) van zowel de themabeoordelingen als de assessments zijn uitgebreid en er is ruimte gekomen voor feedback en feedforward. Ze dienen binnen 20 werkdagen aan de student bekend te worden gemaakt.

De opleiding zorgt voor en borgt de toetskwaliteit op de verschillende manieren. Naast de toetsontwikkeling en toetscontroles, wordt de kwaliteit van de beoordelingen van het onderzoeksvoorstel en de thesis gewaarborgd door de inzet van gepromoveerde en publicerende, externe wetenschappers en opdrachtgevers. Ook bestuderen de kern-docenten jaarlijks de beoordelingsformulieren en leggen hun adviezen voor aan de examencommissie. Het formulier wordt pas gepubliceerd na akkoord van deze commissie.

Ten aanzien van de kwaliteit van de beoordelingen zelf zorgen docenten en management voor moderatie-momenten. De opleidingsmanager organiseert tevens bij elk assessment moderatie-momenten. De examencommissie toetst voor dit doel steekproefsgewijs de kwaliteit van de uitgevoerde beoordelingen. De resultaten worden teruggekoppeld op teamniveau en naar individuele docenten, zodat de beoordelingen kunnen worden verbeterd. De examencommissie borgt de kwaliteit van de externe wetenschappers op basis van bepalingen uit de OER en wijst hen aan.

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat de opleiding beschikt over een toetsprogramma dat aansluit bij de toetsvisie van de opleiding en het toetsbeleid van Aeres Hogeschool Wageningen. Het panel stelt tevens vast dat de toetsing aansluit op de zeven beoogde eindkwalificaties, waaronder de toegevoegde eindkwalificatie Kenniscreatie. De beoordelingscriteria van de toetsen sluiten zichtbaar aan op de leerdoelen en leren studenten adequaat werken als onderzoekende innovator in een complexe (onderwijs) omgeving.

Het panel stelt vast dat de ontwikkelgerichte beoordelingen en toetsen een opbouw in complexiteit en beheersingsniveau laten zien. Het panel concludeert op basis van de gesprekken en op basis van het bestuderen van een aantal toetsen en beoordelingscriteria ook dat de kwaliteit van de toetsing voldoende is en voldoet aan dat wat van een masteropleiding verwacht mag worden. Een aanzienlijk deel van de indicatoren voor beoordeling zijn echter ofwel afvinkend ofwel tamelijk abstract. Het panel adviseert hier meer variatie in aan te brengen, zodat de ontwikkeling van de student breder kan worden beoordeeld. Het panel suggereert hierbij ook het werkveld te betrekken door hen bijvoorbeeld ook feedback op de formulieren te vragen. De opleiding maakt voldoende onderscheid tussen individuele en collectieve prestaties.

De prestaties van studenten worden in voldoende mate aan hen teruggekoppeld: het panel noemt de monitoring en feedback intensief. Het panel vindt dit passen bij wat de opleiding beoogt. Soms moeten studenten wat langer wachten tot zij feedback krijgen, maar dat vinden studenten niet erg, omdat zij weten dat ze vervolgens ook serieuze en goede constructieve feedback krijgen.

Het panel stelt tot slot vast dat de opleiding goede maatregelen treft om de kwaliteit van de toetsing te borgen. De examencommissie neemt haar taak om de kwaliteit van toetsen en tentamens te borgen serieus en weten zich een eigenstandig en kritisch oordeel te vormen over de toetsing en het beoogde niveau van de opleiding.

Conclusie

Al deze overwegingen overziend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 11: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Bevindingen

Het masterexamen en het bijbehorende eindwerk bestaat voor de opleiding Master Leren en Innoveren uit twee beoordelingen. Ten eerste uit de beoordeling van de thesis (10 EC), het themaproduct van thema Onderzoek en innovatie. Daarnaast bestaat het eindwerk ook uit de beoordeling van assessment 4 (5 EC).

Met de thesis doet de student verslag van het praktijkonderzoek dat is uitgevoerd. Met dit onderdeel van het eindwerk benadrukt de opleiding het deelonderzoek in de 'onderzoekende innovator van leren'. De beoordeling van de thesis wordt uitgevoerd door een afstudeercommissie, bestaande uit twee onafhankelijke beoordelaars, waarvan één externe beoordelaar. Beide beoordelaars komen na overleg tot een unaniem oordeel, dat schriftelijk wordt uitgereikt aan de student. De externe beoordelaar voldoet aan de eisen zoals geformuleerd in de OER.

Het assessment benadrukt meer het deel innovator van het eindwerk. Dit assessment kent een portfolio-deel, waaronder peer-feedback uit de innovatiepraktijk en een manifest waarin de student beschrijft hoe hij zichzelf als onderzoekende innovator van leren ziet, en een gespreksdeel met de assessor. De assessor bepaalt op basis van alle bronnen het eindoordeel en doet hiervan verslag in het beoordelingsformulier.

Aan de verschillende onderdelen van de eindwerken worden twee verschillende judicia toegekend: 'master' en 'master cum laude'. Het judicium 'met genoeg' is inmiddels komen te vervallen. Uit de zelfevaluatie blijkt dat van de studentcohorten in de afgelopen drie jaar een kleine 10% van de studenten afstudeert met judicium 'cum laude', tussen 35% en 45% van de studenten met judicium 'met genoeg' en tussen 45% en 55% van de studenten als master. Het judicium 'met genoeg' is inmiddels komen te vervallen omdat deze te weinig discriminatievermogen had.

De opleiding voert verschillende onderzoeken uit onder alumni en het werkveld om te evalueren wat zij vinden van het functioneren van alumni in de praktijk. Uit recent onderzoek (februari 2020) blijkt dat afgestudeerden goed in staat zijn hun rol als innovator van leren vorm te geven op de werkplek en dat de opleiding daarop een grote invloed heeft gehad: 44 van de in totaal 49 respondenten is hier tevreden over.

Naast de inzet van externe beoordelaars, waarborgen ook de deskundigheid van en kalibratie tussen de assessoren de kwaliteit. De examencommissie houdt hierop toezicht.

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat het masterexamen van de opleiding adequaat is opgezet en passend is voor het eindniveau van deze masteropleiding. De reikwijdte van het werkveld kan door studenten voldoende worden bereikt, zowel in het onderwijs als ook daarbuiten.

Het panel heeft 15 eindwerken bestudeerd van de studenten die de afgelopen twee jaar afgestudeerd zijn. Het panel is onder de indruk van het niveau van de masteropleiding. Het panel heeft geconstateerd dat het niveau bovengemiddeld is ten opzichte van afstudeerwerken van vergelijkbare hbo-masteropleidingen. De scripties zijn volgens het panel navolgbaar beoordeeld en de beoordelingen correleren met de kwaliteit van het werk. Zo heeft het panel geen enkel eindwerk gezien met een onterechte positieve beoordeling. Ook het judicium "master cum laude" is terecht uitgedeeld. De verantwoording van de beoordeling krijgt in de verslagen veel aandacht. Deze feedback is tussen de verschillende beoordelaars vergelijkbaar van inhoud en omvang. Het panel is hier tevreden over.

De 'body of knowledge' van de opleiding en de vertaling daarvan in de praktijk van een onderzoekende innovator komen zichtbaar terug in de eindwerken. Daaruit blijkt dat studenten een duidelijke weergave geven van de onderzoekende en kennis-creërende houding op de werkplek.

In de voorbereiding op de visitatie had het panel vragen over de cum laude-regeling. Het panel vond namelijk dat een erg groot gedeelte van de studenten een judicium heeft gehaald: ruim 50% van de studenten heeft een judicium 'met genoegen' of een judicium 'cum laude' behaald. Dit riep de vraag op of de lat voor studenten niet te laag ligt. Na het bestuderen van de eindwerken heeft het panel geconstateerd dat de lat bij de opleiding hoog ligt. Dit betekent dat ongeveer de helft van de studenten aan het einde van opleiding in de ogen van interne en externe beoordelaars op het gebied van onderzoek en/of innovatie uitblinkt. Hoewel dit het panel heeft gerustgesteld, suggereert het panel toch een meer gedifferentieerd oordeel aan studenten te geven. Dit komt wellicht het leereffect van de eindwerken voor de student ten goede. Ook suggereert het panel om in de cum laude-regeling niet alleen het eindwerk mee te nemen, maar ook programmaonderdelen die eerder in de opleiding zijn afgerond.

Afgestudeerden voldoen aan de wensen van het beroepenveld: organisaties die stageplaatsen en afstudeeropdrachten bieden, zijn zeer tevreden over het niveau van de studenten. Afstudeercommissies, bestaande uit opdrachtgever, externe wetenschapper (externe thesisbeoordelaar) en studiecoach zijn bijzonder te spreken over het eindniveau van de studenten: zij vinden studenten sterk functioneren op het gebied van innovatie.

De kwaliteit van de eindwerken wordt structureel en actief geborgd. De examencommissie heeft hierin een sterke en stevige rol. Het panel heeft waardering voor de professionaliteit van de examencommissie. Wel adviseert het panel om het externe lid een duidelijker positie te geven om zo de onafhankelijkheid en de kritische blik van de examencommissie als geheel verder te versterken. Ook docenten spelen een actieve rol in de kwaliteitsborging.

Conclusie

Al deze overwegingen overziend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Bijlagen

Bijlage 1 Visitatiepanel

- Voorzitter: prof. dr. P.J. (Perry) den Brok, hoogleraar 'Onderwijs- en leerwetenschappen' aan de Wageningen Universiteit;
- Lid: dr. F.P. (Femke) Geijssel, Universitair Hoofddocent Onderwijskunde en Lerarenopleider bij de Radboud Docenten Academie;
- Lid: drs. M. (Melanie) Brandenburg, vestigingsdirecteur van het Clusius College in Heerhugowaard;
- Student-lid: D.I. (Dymphna) Sniijders Blok, MEd, onlangs afgestudeerd aan de masteropleiding Professioneel Meesterschap van de Hogeschool van Amsterdam en docent en coach bij dezelfde instelling.

Het panel werd bijgestaan door drs. A.N. (Astrid) Koster, extern secretaris gecertificeerd door NVAO. Zij heeft ook de training aan de voorzitter verzorgd.

Alle panelleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld en ondertekend. Deze zijn door de secretaris digitaal overhandigd aan de NVAO.

Bijlage 2 Programma visitatie

Datum: 16 september 2020

Locatie: Aeres Hogeschool Wageningen, Mansholtlaan 18, Wageningen

Tijd		Onderdeel
09:00	09:15	Ontvangst panel en korte introductie
09:15	10:15	Voorbespreking door panel
10:15	11:00	Studenten en recent afgestudeerden
11:00	11:15	Pauze
11:15	12:00	Docenten en studiecoaches
12:00	12:30	Rondleiding gebouw
12:30	13:00	Lunch
13:00	13:45	Interactief programma op basis van een themamarkt
13:45	14:00	Pauze
14:00	14:45	Werkveld: alumni en opdrachtgevers
14:45	15:00	Pauze
15:00	15:45	Beoordeling en borging
15:45	16:00	Pauze
16:00	16:30	Management en kwaliteitszorg
16:30	17:00	Ruimte voor extra gesprekken en open spreekuur
17:00	18:00	Nabespreking panel
18:00	18:15	Terugkoppeling door panel

Bijlage 3 Bestudeerde documenten

- Zelfevaluatie, inclusief bijbehorende bijlagen:
  - 1) Studentenstatuut Aeres Hogeschool studiejaar 2019-2020, inclusief Onderwijs- en examenregeling Master Leren en Innoveren, studiejaar 2019-2020
  - 2) Studiegids Master Leren en Innoveren, Aeres Hogeschool Wageningen, 2019-2020
  - 3) Informatiegids Waarderen en toekennen studiepunten, Master Leren en Innoveren, studiejaar 2019-2020
  - 4) Informatiegids Inschrijving, intake en toelating, Master Leren en Innoveren, studiejaar 2020-2021
  - 5) A. Eindrapportage Landelijk profiel Master Leren en Innoveren, januari 2019
B. Eerste verkenning mogelijke actualisering beroepsprofiel MLI van AHW, februari 2020
  - 6) A. Nationale Studentenenquête 2018, fact sheet
B. Studentenoordeel 2018 en Benchmarkrapport C.H.O.I. i.v.m. Master Leren en Innoveren deeltijd, Aeres Hogeschool Wageningen
  - 7) Instroom, uitstroom en rendement, Master Leren en Innoveren, periode 2011 – 2020
  - 8) A. Periode-evaluatie Master Leren en Innoveren, studiejaar 2018-2019
B. Periode-evaluatie Master Leren en Innoveren, studiejaar 2015-2016
  - 9) Evaluatie afgestudeerden Master Leren en Innoveren, februari 2020
  - 10) De kenniscreatie-dialoog per thema in de Master Leren en Innoveren, onderzoek in studiejaar 2018-2019
  - 11) Studieadvies Master Leren en Innoveren, werkwijze 2018-2019
  - 12) Studiecoaching Master Leren en Innoveren
  - 13) A. Functiebeschrijving docent hbo Aeres Hogeschool Wageningen
B. Functiebeschrijving hogeschooldocent Aeres Hogeschool Wageningen
C. Functiebeschrijving hogeschoolhoofddocent Aeres Hogeschool Wageningen
  - 14) A. HR-cyclus Aeres Hogeschool
B. Professionaliseringsplan Aeres Hogeschool, 2018 t/m 2023
  - 15) Natuur als inspiratie, Aeres Hogeschool Wageningen, 2017
  - 16) A. Docententeam Master Leren en Innoveren en betrokken lectoren AHW, maart 2020
B. Gastdocenten en externe beoordelaars, februari 2020
  - 17) A. Handboek Kwaliteitsmanagement, Aeres Hogeschool 2016-2020
B. Jaarplan Kwaliteitsmanagement 2019-2020, Aeres Hogeschool Wageningen
  - 18) A. Themahandleiding thema Leren, studiejaar 2018-2019
B. Themahandleiding thema Organiseren, methoden en technieken, studiejaar 2018-2019
C. Themahandleiding thema Communiceren binnen innovaties, studiejaar 2018-2019
  - 19) Protocol Raad van Advies Master Leren en Innoveren
- Eindwerkstukken van 15 studenten, toegewezen aan de panelleden door middel van gestratificeerde selectie.